

Az arámi magaslati kultusz istenét keresve váratlan végkifejlethez jutunk! A korai csillag-vallás bolygóövi elemeinek tisztelete mentén, a számtalan helyről ismert, de ma a perzsákhoz társított Ahuramazda isten a végállomás. Ez nem csupán az örmény ARAMazd és a grúz ARMAzi névvariánsaiból²⁷ világlik ki. Az összes ismertetőjegy, és a körülmények utalásai mind, a föld legrégebbi globális ősvallásához a csillagtiszteleti elemekkel bővelkedő sábaizmushoz vezetnek, amelyből Zoroaszter reformálta a zoroasztrizmust. I.e.VI.sz.-ig az eredeti szkíta-méd formáját, (sábaizmus) majd onnantól az ó-perzsa (ó-iráni) zoroasztrián változatát követték az ókori világ népei, még ha Jupiter és Zeusz mozgalmas emberi történetei el is feledtetik velünk a planetáris gyökereiket. A késői nyugat leginkább Mithrá misztériumaiból ismerheti.

Az aram-szkíta kultúrkörből kinövő Ahuramazda/ Aramazd/ Armazi, a modern parszi (zoroasztriánus) utódvallásban a mai napig Teremtő szintű istenként szerepel planetáris vonzatú segítői, „alistenek” ill. „angyalai” körében. Főségét tehát csak a zoroaszteri reform rögzítette, korábban nem ő állt az élen.

Az eredeti ősvallásban, (sábaizmus) a teremtő és pusztító kozmikus erők, a világosság és a sötétség, még egyenlő rangú, de egymással örökké vetélkedő ellentétpárt alkottak. (A Tao ábrájához hasonlóan.) E hullám jellegűen változó erőpárt strukturálta át Zoroaszter, a világosságot a sötétség fölé rendelve úgy, hogy az ősvallásban az örök világosság élén álló Yazdan/ Jazdan/ Izdan istent besorolta Jó-angyalként, ill. Őr-angyalként a teremtővé tett Ahuramazda mögé, a második, tehát angyali vonalba. E magyar Isten szóval rokon Yazdan/ Jazdan/ Izden névből eredt az újperzsa Istan/ Isztán szó, ott még kettős, Isten és ország jelentéssel. Befolyási övezetét jelzi számunkra a rengeteg mai és ókori istanos/ isztanos országnév.

Még az Árpádi-génekhez kötött Bachtriában is e zoroasztrizmus virágzott egészen az iszlám hódításáig. A zoroasztrián, a parszi, meg iráni címkéktől pedig fölösleges megijedni! Különféle neveken ugyan, de már jó ideje a Magasságos Égi Isten, a Mennyei Atya áll a legtöbb vallás élén. Jézus születéséről is ezért tudott előre a három napkeleti (zoroasztrián) mágus.

5.kép Ravennai mozaik

Az eleinte a világosság erőinek élén álló YAZID/ JAZID/ IZED/AZD védő ör-lények tehát, a zoroaszteri panteonban már Ahuramazda alá, a második sorba kerültek.

²⁷ Lásd a Mitológiai Lexikon címszavait